Adlar (İsimler)

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

İnsanların, hayvanların, bitkilerin, eşyaların, yerlerin ve kavramların adını bildiren sözcüklere **ad (isim)** denir. Adlar yalnızca gördüğümüz varlıkları anlatmaz. Sevgi, umut ve sevinç gibi duygu ve düşüncelerin de adları vardır.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
İnsan / meslek	çocuk, doktor, terzi
Hayvan	tavşan, leylek, kaplumbağa
Bitki	çam, papatya, lale
Eşya	çanta, makas, defter
Yer	okul, bahçe, sokak
Duygu / düşünce	sevgi, umut, korku

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Çocuk bahçede kediyi gördü.”
Çocuk bir insanın, **bahçe** bir yerin, **kedi** bir hayvanın adıdır. “Gördü” ise yapılan işi anlatır. Bir ad ek aldığında da ad olmaya devam eder: kedi → kediyi.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. “Annem sepete elma koydu.” cümlesindeki adları yaz.

2. kalem / koştu / sevinç / kuş → Ad olanları seç.

3. Gözle göremediğimiz iki duygu veya düşünce adı yaz.

4. Bir eşya adı kullanarak cümle kur; kullandığın adın altını çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Özel Adlar

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Bir varlığı benzerlerinden ayırmak için ona verilen ada **özel ad** denir. Kişi adları, hayvanlara verilen adlar, ülke, şehir, dil, kurum ve kitap adları özel addır. Özel adlar cümlenin neresinde olursa olsun **büyük harfle başlar**.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Kişi adı	Elif, Kerem, Zeynep
Hayvana verilen ad	Boncuk, Tarçın, Minnoş
Ülke / şehir adı	Türkiye, Ankara, Bursa
Dil adı	Türkçe, İngilizce, Almanca
Yer / kurum adı	Ağrı Dağı, Türk Dil Kurumu
Kitap / bayram adı	Küçük Prens, Cumhuriyet Bayramı

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Kedimiz Pamuk uyuyor.”
Kedi birçok hayvan için kullanılan ortak addır. **Pamuk** ise bu kediye verilen özel addır.
“Bahçede pamuk yetişiyor.” cümlesindeki pamuk, bitkinin adıdır; özel ad değildir.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. “Duru, İzmir’de yaşayan Ece’ye yazdı.” cümlesindeki özel adları bul.

2. Kuşumuza Mavi adını verdik. Kuşun özel adı nedir?

3. Bir şehir ve bir dil adı yaz.

4. “Deniz bugün yüzdü.” cümlesinde Deniz bir çocuğun adıysa özel ad mıdır? Neden?

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Tür Adları

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Aynı türden varlıkların ortak adına **tür adı** denir. Çocuk, şehir ve kitap tür adıdır. Tür adı tek bir varlığa da birden fazla varlığa da verilebilir. Cümle başında büyük harfle yazılması, bir tür adını özel ad yapmaz.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Ortak ad → özel ad	şehir → Antalya
Ortak ad → özel ad	ülke → Türkiye
Ortak ad → özel ad	çocuk → Asya
Ortak ad → özel ad	kedi → Tekir
Tür adı örnekleri	öğretmen, doktor, şoför
Tür adı örnekleri	çiçek, nehir, masa

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Öğretmen, Murat’a kitap verdi.”
Öğretmen bir mesleğin, **kitap** bir eşyanın ortak adıdır. İkisi de tür adıdır. **Murat** bir kişiye verilen özel addır. Öğretmen yalnızca cümlenin başında olduğu için büyük harfle yazılmıştır.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. “Ayşe köpeğini parka götürdü.” → Tür adlarını yaz.

2. Konya / ağaç / ülke / Eylül (kişi adı) → Tür adlarını seç.

3. “Çiçek açtı.” cümlesinde Çiçek neden özel ad değildir?

4. “Gül kitabını açtı.” ve “Bahçede gül açtı.” cümlelerinde gül sözcüklerinin türünü yaz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Tekil Adlar

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Tekil ad, bir varlığı veya kavramı anlatan addır. Çoğul eki olan **-lar, -ler** eklerini almamıştır. Tekil adlara başka ekler gelebilir: kalemim, kaleme, kalemde sözcükleri de çoğul eki almadığı için tekildir.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Eşya	kalem, silgi, çanta
Hayvan	kedi, arı, balık
Bitki	ağaç, çiçek, yaprak
Yer	ev, okul, bahçe
Ek almış tekil ad	kitabım, masada, kuşa
Dikkat edelim	kiler, şeker, fener

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Kuş ağaca kondu.” → **Kuş** ve **ağaca** tekil addır.
“Kiler” sözcüğünün sonundaki “ler” çoğul eki değildir; sözcüğün parçasıdır. Kiler, yiyeceklerin saklandığı yerin adıdır.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. silgiler / çantam / kuşlar / kiler → Tekil adları yaz.

2. “Çocuk kitabını masaya koydu.” cümlesindeki tekil adları bul.

3. Bir hayvan, bir eşya ve bir bitki adı yaz. Adların tekil olsun.

4. “Fener” sözcüğü tekil midir? Çoğul biçimini de yaz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Çoğul Adlar

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Birden fazla varlığı veya kavramı anlatmak için adlara **-lar veya -ler** eklenir. Bu eki alan adlara **çoğul ad** denir. Çoğul eki başka eklerden önce gelebilir: kitap-lar-ım. Sözcüğün içindeki çoğul ekini bulmalıyız.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Tekil → çoğul	kitap → kitaplar
Tekil → çoğul	çiçek → çiçekler
Tekil → çoğul	çocuk → çocuklar
Tekil → çoğul	göz → gözler
Ek almış çoğul ad	çantalarım, kuşlara, evlerde
Karşılaştır	kiler: tekil / kilerler: çoğul

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Üç çocuk geldi.” cümlesinde **çocuk** çoğul eki almamıştır. Birden çok çocuk olduğunu **üç** sözcüğü bildirir.
“Çocuklar geldi.” cümlesinde ise **çocuklar** çoğul eki almış bir addır.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. ağaç / kalem / kapı → Bu adları çoğul yap.

2. “Kuşlar dallara kondu.” cümlesindeki çoğul adları yaz.

3. çiçeklerim / kiler / masalar / defter → Çoğul adları seç.

4. “Beş kalem aldım.” cümlesinde kalem çoğul eki almış mıdır? Sayıyı hangi sözcük bildirir?

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Topluluk Adları

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Topluluk adı, çoğul eki almadan bir grubu anlatır. Örneğin sürü, tek bir koyunu değil, bir arada bulunan hayvanları anlatır. Topluluk adında birçok varlık, **tek bir grubun adıyla** söylenir.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Topluluk adı	sürü → bir hayvan topluluğu
Topluluk adı	orman → ağaç topluluğu
Topluluk adı	ordu → asker topluluğu
Topluluk adı	takım → birlikte oynayan oyuncular
Topluluk adı	koro → birlikte şarkı söyleyen kişiler
Topluluk adı	aile → aileyi oluşturan kişiler

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

Ağaç: tekil ad. **Ağaçlar:** çoğul ad. **Orman:** topluluk adı.
“Ormanlar” dersek birden çok ormanı anlatırız. Topluluk adları da çoğul eki alabilir. “Sınıfımız maçı kazandı.” cümlesindeki sınıf, öğrenci topluluğudur; “Sınıfın kapısı” derken oda kastedilir.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. kuşlar / ordu / çatal / koro / sürü → Topluluk adlarını seç.

2. balık / balıklar / sürü → Sırasıyla tekil, çoğul veya topluluk yaz.

3. “Takım sahaya çıktı.” cümlesinde takım neden topluluk adıdır?

4. “Ormanlar” sözcüğünden çoğul ekini çıkar. Kalan sözcük hangi topluluğu anlatır?

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Özellik Bildiren Sözcükler

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Bir adın önüne gelerek onun rengini, biçimini, durumunu, sayısını veya hangisi olduğunu belirten sözcüklere **sıfat** denir. Önce adı buluruz; sonra ada **nasıl, hangi, kaç, kaçıncı** gibi sorular sorarız.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Renk: hangi renk?	sarı yaprak, mavi çanta
Biçim: nasıl?	yuvarlak masa, eğri çizgi
Durum: nasıl?	kırık oyuncak, temiz gömlek
Sayı: kaç?	üç kalem, beş öğrenci
Sıra: kaçıncı?	ikinci kat, dördüncü vagon
İşaret / yer	bu kitap, raftaki kutu

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“İki küçük kuş uçtu.”
Ad: **kuş**. Kaç kuş? **İki.** Nasıl kuş? **Küçük.** İki ve küçük, kuş adını belirtir. “Uçtu” kuşun yaptığı işi anlatır; özellik bildiren sözcük değildir.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. “Üç kırmızı balon uçtu.” → Adı ve onu belirten iki sözcüğü yaz.

2. “Yuvarlak tabak kırıldı.” → Yuvarlak sözcüğünü bulmak için ada hangi soruyu sorarsın?

3. “Şu eski defteri aldım.” → Defteri belirten sözcükleri yaz.

4. “Köpek uyudu.” cümlesine köpeğin rengini belirten bir sözcük ekle.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Adın Yerine Kullanılan Sözcükler

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Bir adı tekrar söylemek yerine onun yerini tutan sözcükleri kullanabiliriz. Bunlara **zamir** denir. **Ben, sen, o, biz, siz, onlar** kişi adlarının yerine kullanılır. Bu, şu ve o da bir varlığın adının yerini tutabilir.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Konuşan kişi / grup	ben / biz
Dinleyen kişi / grup	sen / siz
Sözü edilen kişi / grup	o / onlar
Ad yerine kullanma	Ece geldi. → O geldi.
Ad yerine kullanma	Kitabı aldım. → Onu aldım.
Ek almış örnekler	ben → bana, beni / sen → sana, seni

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Bu kalem kırıldı.” → **Bu**, kalem adını belirtir; sıfattır.
“Bu kırıldı.” → Kalem adı söylenmemiştir. **Bu**, adın yerini tutar; zamirdir.
“Ada ve ben geldik.” → **Biz geldik.** “Sen ve Ege geldiniz.” → **Siz geldiniz.**

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. “Lina ve ben yürüyoruz.” → Kişi grubunun yerine uygun zamiri yaz.

2. “Sen ve Mert oynadınız.” → Kişi grubunun yerine uygun zamiri yaz.

3. “Ece kitabı açtı. Onu okudu.” → Onu hangi adın yerine kullanılmıştır?

4. “O çanta ağır.” ve “O geldi.” → Hangisinde o zamirdir? Neden?

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

İş, Oluş ve Durum Bildiren Sözcükler

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Bir işi, oluşu veya durumu anlatan sözcüklere **fiil (eylem)** denir. Fiiller yalnızca koşmak gibi hareketleri anlatmaz; büyümek ve uyumak da fiildir. Cümlede “Ne yaptı, ne yapıyor, ne yapacak?” sorularıyla fiili arayabiliriz.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
İş bildiren örnekler	yazdı, sildi, taşıdı
Hareket bildiren örnekler	koşuyor, atlıyor, yüzüyor
Oluş bildiren örnekler	büyüdü, sarardı, soldu
Durum bildiren örnekler	uyudu, dinlendi, bekledi
Cümle içinde	Elif kapıyı açtı. → açtı
Cümle içinde	Fidan büyüyor. → büyüyor

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Mert defterini açtı ve yazdı.”
Mert ne yaptı? **Açtı** ve **yazdı.** Cümlede iki fiil vardır. Mert kişi adı, defter eşya adıdır. Fiilin köküne -mak / -mek getirebiliriz: yaz-dı → yazmak; sil-di → silmek.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. “Bebek uyudu.” ve “Çiçekler soldu.” → Fiilleri yaz.

2. kalem / okudu / sevinç / büyüyor → Fiilleri seç.

3. “Asya çantasını açtı, kitabını çıkardı.” → Kaç fiil var? Hangileri?

4. “Çocuk resim .....” cümlesini uygun bir fiille tamamla.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Fiillerde Kişi: Kim Yapıyor?

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Fiilin aldığı eklerden işi yapan kişiyi anlayabiliriz. “Yazdım.” dersek işi **ben**, “Yazdın.” dersek **sen** yapmış olursun. Kişiyi gösteren sözcük ile fiil birbiriyle uyumlu olmalıdır.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Ben	yazdım / okuyorum
Sen	yazdın / okuyorsun
O	yazdı / okuyor
Biz	yazdık / okuyoruz
Siz	yazdınız / okuyorsunuz
Onlar	yazdılar / okuyorlar

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

“Annem ve ben yürüdük.”
Konuşan kişi de grupta olduğundan **annem ve ben → biz** olur. Bu yüzden “yürüdük” deriz.
“Sen ve Ece yürüdünüz.” → **Siz yürüdünüz.** “Ece ve Can yürüdüler.” → **Onlar yürüdüler.**

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. okudum / çizdiniz / geldiler → İşi yapan kişileri sırasıyla yaz.

2. “Biz bahçeyi temizledim.” cümlesinde fiili düzelt.

3. “Ben resim çiziyorum.” cümlesini sen kişisine göre yeniden yaz.

4. “Arda ve ben kitap okuduk.” cümlesinde kişi grubunun yerine zamir yaz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Fiillerde Zaman: Ne Zaman?

Önce öğren, örnekleri incele, sonra kendin uygula.

1. KONUYU ÖĞREN

Fiilin aldığı ekler, işin ne zaman yapıldığını anlamamıza yardım eder. İş **daha önce yapılmış**, **şimdi yapılıyor** veya **daha sonra yapılacak** olabilir. Bu çalışmada önce, şimdi ve sonra anlamı açık olan cümleleri karşılaştıracağız.

2. ÖRNEKLERİ İNCELE

Örnek grubu	Örnekler ve anlamları
Daha önce	Dün mektup yazdım.
Daha önce	Az önce eve geldik.
Şimdi	Şimdi mektup yazıyorum.
Şimdi	Şu anda eve geliyoruz.
Daha sonra	Yarın mektup yazacağım.
Daha sonra	Haftaya köye gideceğiz.

3. BİRLİKTE ÇÖZELİM

Okudum: İş daha önce yapılmış.
Okuyorum: İş şimdi yapılıyor.
Okuyacağım: İş daha sonra yapılacak.
Üçünde de kişi “ben”dir. Zamanı değiştirirken “dün / şimdi / yarın” gibi sözcükleri de uygun seçeriz.

4. ŞİMDİ SEN YAP

1. yıkadı / yıkıyor / yıkayacak → Zamanlarını sırasıyla yaz.

2. “Dün fidan diktik.” cümlesini şimdi zamanına göre yeniden yaz.

3. “Ben şimdi kitap okuyorum.” → Kişi biz, zaman yarın olacak biçimde yaz.

4. “Yarın resmi bitirdim.” cümlesinde fiili zamana uygun düzelt.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Öğrendiklerimi Birleştiriyorum

Bu sayfaya geçmeden önce 1-11. sayfalardaki konuları tamamla.

KISA METİN

Dün İpek ve ben küçük bahçeye gittik. Üç sarı kuş gördük. Onlar ince dallara kondu. İpek yere bir kap su koydu. Ben kuşlara baktım. Yarın yine geleceğiz.

1. Metindeki kişi adı olan özel adı yaz.

2. Çoğul eki almış iki ad yaz.

3. “Üç sarı kuş” grubunda sayıyı ve rengi belirten sözcükleri yaz.

4. “Onlar” sözcüğü hangi varlıkların yerine kullanılmıştır?

5. “Geleceğiz” fiilinde işi yapan kişiler kimlerdir? Zamanı nedir?

6. “Ben kuşlara baktım.” cümlesini biz kişisine ve şimdi zamanına göre yaz.

7. Metinde topluluk adı var mı? Kuşları bir grup olarak anlatan bir topluluk adı yaz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Karma Test • 1

Her sorunun tek doğru cevabı vardır. Önce sol, sonra sağ sütunu çöz.

1. “**Yağmur** pencereden **yağmuru** izledi.” Koyu sözcükler için hangisi doğrudur?

A) İkisi de özel addır.

B) İlki özel ad, ikincisi tür adıdır.

C) İlki tür adı, ikincisi özel addır.

2. Bir öğrenci yalnızca **topluluk adlarını** seçmek istiyor. Hangi kart çiftini almalıdır?
1. sürü 2. kuzular 3. ordu 4. asker

A) 1 ve 3

B) 2 ve 4

C) 1 ve 2

3. “Dört öğrenci iki masaya kitapları yerleştirdi.” Hangi açıklama **yanlıştır**?

A) “Dört” öğrenci sayısını belirtir.

B) “Kitapları” çoğul eki almıştır.

C) “Öğrenci” çoğul eki almıştır.

4. “Kilerde fenerler ve kutular vardı.” Adların çoğul eki almamış biçimleri hangi seçenektedir?

A) kil - fener - kutu

B) kiler - fener - kutu

C) kiler - fenerler - kutu

5. “Ece’nin cesareti arkadaşlarına umut verdi.” Hangi ikisi duygu veya düşünceyle ilgili kavram adıdır?

A) cesaret - umut

B) Ece - arkadaş

C) umut - verdi

6. “Üç küçük kaplumbağa geniş yaprağın altında durdu.” Özellik bildiren sözcüklerin tamamı hangisidir?

A) küçük - kaplumbağa - geniş

B) üç - küçük - altında

C) üç - küçük - geniş

7. “İkinci raftaki kırmızı kutuyu uzat.” cümlesinde **kırmızı** sözcüğünü bulduracak soru hangisidir?

A) Kaç kutu?

B) Hangi renk kutu?

C) Kaçıncı raf?

8. Hangi cümlede **o** sözcüğü bir adın yerini tutar?

A) O, resmini panoya astı.

B) O resim panoya asıldı.

C) O panonun çerçevesi kırıldı.

9. I. Bu kalem benim.
II. Bu, çok güzel yazıyor.
“Bu” sözcüğünün görevi için hangisi doğrudur?

A) İkisinde de adın yerine kullanılmıştır.

B) İlkinde adın yerine, ikincide adın önünde kullanılmıştır.

C) İlkinde kalemi belirtir, ikincide kalemin yerini tutar.

10. “Nehir ve ben kitap okuduk; sen ve Eren resim çizdiniz.” İki kişi grubunun yerine sırasıyla hangileri gelir?

A) onlar - biz

B) biz - siz

C) biz - onlar

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Karma Test • 2

Her sorunun tek doğru cevabı vardır. Önce sol, sonra sağ sütunu çöz.

11. Sude, Bora'ya "Sen Eda'yla sınıfta kal. Ben size defter getireceğim." diyor. **Size** kimlerin yerine kullanılmıştır?

A) Bora ve Eda

B) Sude ve Bora

C) Sude ve Eda

12. "Eylül kalemlerini kutuya koydu. Sonra onları çantasına yerleştirdi." **Onları** sözcüğü neyin yerine kullanılmıştır?

A) Eylül ve kutu

B) çanta

C) kalemler

13. "Sen bana kitabı ver; ben onu okuyayım." Cümlede açıkça yazılmış kaç zamir vardır?

A) 3

B) 4

C) 5

14. Hangi sırada **ad / özellik bildiren sözcük / zamir / fiil** doğru verilmiştir?

A) umut / ince / biz / büyüdü

B) ince / umut / büyüdü / biz

C) umut / biz / ince / büyüdü

15. "Dün fidanı diktik. Şimdi onu suluyoruz. Yarın fotoğrafını çekeceğiz." Fiillerin zaman sırası hangisidir?

A) şimdi / önce / sonra

B) önce / sonra / şimdi

C) önce / şimdi / sonra

16. "Yarın ödevimi bitireceğim." cümlesi **siz** kişisine ve **dün** zamanına göre nasıl değiştirilir?

A) Dün ödevinizi bitireceksiniz.

B) Dün ödevinizi bitirdiniz.

C) Yarın ödevinizi bitirdiniz.

17. Bir fiil, işi **bizim** yaptığımızı ve işin **şu anda** sürdüğünü anlatmalıdır. Hangisi uygundur?

A) hazırlıyoruz

B) hazırladınız

C) hazırlayacağız

18. Hangi cümlede **iki fiil** vardır?

A) İki çocuk bahçede oynadı.

B) Kırmızı top kapının yanında durdu.

C) Zeynep pencereyi açtı, kuşları izledi.

19. "Yarın biz iki yeni fidan dikeceğiz." Hangi eşleştirme **yanlıştır**?

A) biz → adın yerine kullanılan sözcük

B) iki → çoğul ad

C) dikeceğiz → daha sonra yapılacak iş

20. Deniz, "**Çiçekler** soldu." cümlesindeki koyu sözcük için üç bilgi yazdı:
I. Tür adıdır. II. Çoğul addır. III. Fiildir.
Hangi bilgiler doğrudur?

A) I ve II

B) II ve III

C) I, II ve III

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026